FNCCI

नेपाल उद्योग
वाणिज्य महासंघ

लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योग

संचालन सहयोगी पुस्तिका

सर्वाधिकार नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ–रोजगारदाता परिषद्

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ

रोजगारदाता परिषद

पचली शहिद शुक्र एफएनसिसिआई मिलन मार्ग, टेकू

काठमाडौ, नेपाल

फोनः ०१–५३६२०६१/५३६२२१८/५३६६८८९

वेभः http: //www.fncci.org

http: //employers.fncci.org

समन्वयकर्ता

मीना श्रेष्ठ

गोकर्ण राज अवस्थी

हंसराम पाण्डेय

हरी पौडेल

रिङ्कु घिमिरे

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ
Federation of Nepalese Chambers of Commerce & Industry

P.O. Box : 269
Shahid Sukra FNCCI Milan Marg
Pachali, Teku, Kathmandu, Nepal
Tel : +977-1-5362061 / 5362218 / 5366889
Fax: +977-1-5361022 / 5362007
E-mail: fncci@mos.com.np

प्राक्कथन

विभिन्न मुलुकहरूमा रोजगारी सिर्जना, वार्षिक कारोवार रकम वा स्थिर पूँजीका आधारमा साना तथा मझौला उद्योगको परिभाषा गरेको पाईन्छ । नेपाल जस्तो सानो अर्थतन्त्र भएको देशका लागि साना तथा मझौला उद्योगको योगदान महत्त्वपूर्ण छ । त्यसै कारण नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघले तयार गरेको १० बर्षे राष्ट्रिय आर्थिक रूपान्तरण २०३० मा यो विषयलाई प्राथमिकतामा राखी काम हुँदै आईरहेको छ । यो घरेलु तथा साना उद्योग संचालन सहयोगी पुस्तिका त्यसकै एउटा अंग रहेको पनि म यहाँ जानकारी गराउन चाहन्छु ।

यो "लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योग सञ्चालन सहयोगी पुस्तिका" व्यवसाय दर्ता, दर्ता खारेजी, कर रजिष्ट्रेसन, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट ऋण लगायत आवश्यक विषय सजिलो गरी सचित्र बुझाउने प्रयास भएकाले साना तथा मझौला उद्योग सञ्चालन गर्न चाहने नयाँ वा स्टार्टअप व्यवसायी लगायत सबैका लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

यो पुस्तिका तयार गर्न तथा छपाई गर्न सहयोग गर्नु हुने नेपाल स्थित ILO कार्यालयका कन्ट्री डाईरेक्टर रिचर्ड हवार्ड लगायत राष्ट्रिय कार्यक्रम संयोजकज्यूहरूलाई विशेष धन्यवाद दिनुका साथै यसको तयारी गर्ने फ्याक्ट रिसर्च तथा एनालिटिक्सलाई धन्यवाद दिन्छु । यसका लागि सल्लाह सुझाव प्रदान गर्नुहुने उद्योग मन्त्रालयका उपसचिव श्री बिन्दा आचार्य, उद्योग विभागका निर्देशक श्री कृष्ण प्रसाद खरेल र तथ्याङ्क अधिकृत श्री पुष्प शिवाकोटीलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

शेखर गोल्छा
अध्यक्ष

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ
Federation of Nepalese Chambers of Commerce & Industry
FNCCI

धन्यवाद

मुलुकको अर्थतन्त्र र रोजगारीको सन्दर्भमा लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगको योगदान महत्त्वपूर्ण छ । यही कुरालाई मध्यनजर गरी नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघले तयार गरेको १० वर्षे आर्थिक रुपान्तरण रणनीति २०२१-२०३० मा यो विषयलाई प्राथमिकतामा राखी काम गर्ने सोच बनाएको छ ।

वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीति, २०७३/७४-२०७७/७८ अनुसार विश्वका अन्य उदयमान मुलुकहरु जस्तै नेपालमा लघु, साना तथा मझौला उद्योगहरूले कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा २२ प्रतिशत योगदान गर्नुका साथै १७ लाख भन्दा बढीलाई रोजगारी प्रदान गरेको तथ्याङ्क हामीले पढ्न पाईरहेका छौ । साना तथा मझौला उद्योग मध्ये करिब ५० प्रतिशतले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट कर्जा लिएको र ती मध्ये पनि ५८ प्रतिशतले वाणिज्य बैंकबाट नै वित्तीय सहयोग प्राप्त गर्ने गरेको पाईएको छ । लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगका लागि व्यवसाय प्रवर्द्धनमा सहज पूँजी उपलब्धता मुख्य चुनौतीको विषय रहेको अवस्थामा नेउवामहासंघले विभिन्न लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योग लक्षित कर्जाका सम्बन्धमा जानकारी दिने "लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योग संचालन सहयोगी पुस्तिका" सबैका लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

यो पुस्तिका तयार गर्न तथा छपाई गर्न ILO को नेपाल स्थित कार्यालयबाट प्राप्त सहयोगका लागि धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्यसै गरी लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगका उद्यमी तथा व्यवसायीहरूका लागि सहयोगी पुस्तिका र फ्लाएर तयार गर्ने फ्याक्ट रिसर्च तथा एनालिटिक्स र यस कार्यका लागि महासंघलाई थप ऊर्जा प्रदान गर्नुहुने उद्योग मन्त्रालयका उपसचिव श्री बिन्दा आचार्य, उद्योग विभागका निर्देशक श्री कृष्ण प्रसाद खरेल र तथ्याङ्क अधिकृत श्री पुष्प शिवाकोटीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै यो पुस्तिका छपाई एवम् वितरणको व्यवस्था मिलाएकोमा महासंघका नि. महानिर्देशक मीना श्रेष्ठ र उपमहानिर्देशक श्री गोकर्ण राज अवस्थी, वरिष्ठ विज्ञ श्री हंसराम पाण्डेय तथा सचिवालयका सहायक निर्देशक श्री हरि पौडेल तथा अधिकृत श्री रिंकु घिमिरेलाई धन्यबाद दिन चाहन्छु ।

रामचन्द्र संघई
उपाध्यक्ष एवम् सभापति
रोजगारदाता परिषद्

P.O. Box : 269, Shahid Shukra FNCCI Milan Marg,
Pachali, Teku, Kathmandu, Nepal.
Tel. : 4262061, 4262218, 4266889
Cable : FEDERATION, Fax : 977-1-4261022, 4262007
E-mail : fncci@mos.com.np
STOP Child Labour
http://www.fncci.org

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ
Federation of Nepalese Chambers of Commerce & Industry
FNCCI

धन्यवाद

निजी क्षेत्रको सबैभन्दा ठूलो संगठन नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ र यस अन्तर्गत घरेलु तथा साना उद्योग समिति लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगहरूको विकास, विस्तार र प्रवर्द्धनका लागि निरन्तर काम गर्दै आएको छ । यो क्षेत्रको प्रवर्द्धनमा देखिदै आएका चुनौतीहरू मध्ये सहज पूँजीको उपलब्धता, यसका लागि उपयुक्त नीति र उद्योगी व्यवसायीहरूको क्षमता अभिवृद्धि प्रमुख रहेका छन् । नेउवामहासंघ र घरेलु तथा साना उद्योग समितिले नेपाल सरकार तथा अन्य दातृ निकायसंगको समन्वयमा विभिन्न तालिम कार्यक्रमहरूका साथै तिनीहरूको प्रमुख चुनौतीको रूपमा रहेको पूँजी व्यवस्थापनलाई मध्यनजर गर्दै बैंकबाट कर्जा प्रवाहमा सहजता सृजना गर्न नेपाल बैंकर्स संघ, विकास बैंकर्स संघ आदिसँग समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर गर्नुका साथै अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन नेपालको सहयोगमा रणनीतिक योजना निर्माण जस्ता कार्यहरू सम्पन्न गर्दै आएको जानकारी गराउन चाहन्छु । यसै सिलसिलामा, नेउवामहासंघको आर्थिक रूपान्तरण रणनीति २०२१-२०३० अन्तर्गत रहेर लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योग लक्षित कर्जा तथा उद्योगको दर्ता एवम् नविकरण सम्बन्धमा जानकारी दिने उद्देश्यले "लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योग संचालन सहयोगी पुस्तिका" प्रकाशनमा ल्याईएको छ र यो पुस्तिका सम्बन्धित सबैका लागि उपयोगी हुनेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

यो जानकारीमूलक पुस्तिका तयार गरी प्रकाशन गर्ने काममा सहयोग प्रदान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन नेपाल कार्यालय र त्यहाँ कार्यरत राष्ट्रिय कार्यक्रम संयोजकद्वय श्री प्रकाश शर्मा र श्री सौरभ शाहलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । यो पुस्तिकाको विकास तथा डिजाईन गर्ने संस्था श्री Fact Research and Analytics, बबरमहलका साथै पुस्तिका तयार गर्ने काममा सहयोग गर्ने नेउवामहासंघ अन्तर्गत घरेलु तथा साना उद्योग समिति सदस्यहरू, महासंघका नि. महानिर्देशक मीना श्रेष्ठ, उपमहानिर्देशक श्री गोकर्ण राज अवस्थी, वरिष्ठ विज्ञ श्री हंसराम पाण्डेय, परियोजना संयोजक एवं सहायक निर्देशक श्री हरि पौडेल, अधिकृतद्वय श्री रिङ्कु घिमिरे र श्री बिमला बराल लगायत प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सहयोग गर्नुहुने महासंघ सचिवालयका कर्मचारीहरूलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

(...)
डि.बि. बस्नेत
सभापति
घरेलु तथा साना उद्योग समिति

विषय सूची

स्थिर पूँजीको आधारमा उद्योगका प्रकार.......... १/२
वस्तु वा सेवाको प्रकृतिको आधारमा उद्योगको वर्गीकरण.......... २
अनुमति लिनु पर्ने उद्योगहरु.......... ३
उद्योग दर्ता गर्नु पूर्व ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु.......... ४
उद्योग दर्ता पछि ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु.......... ४
उद्योग संचालन भएपछि ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु.......... ५
साना तथा मझौला उद्योग दर्ता.......... ६
उद्योग दर्ता गर्ने निकायले तोकेको अन्य आवश्यक कागजात.......... ७
फर्म नवीकरणका लागि माग गर्दा आवश्यक पर्ने कागजातहरु.......... ७
उद्योगको प्रकृति अनुसार उद्योग दर्ता पूर्व ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु.......... ८
उद्योग दर्ता गर्न लाग्ने समय.......... ८
प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन.......... ९
प्राइभेट फर्म नवीकरण शूल्क.......... ९
कम्पनी दर्ता.......... १०
कम्पनी दर्ता गर्दा लाग्ने शूल्क.......... १०/११
प्रदेश १ निजी तथा साझेदारी फर्म दर्ता ऐन, २०७७ अनुसार फर्म दर्ता गर्दा लाग्ने दस्तुर.......... ११
घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, काठमाडौंबाट प्रवाह हुने सेवाको उद्योग तथा वाणिज्य दुवै क्षेत्रतर्फ प्राइभेट/ साझेदारी फर्ममा लाग्ने राजश्व दस्तुर.......... १२
व्यवसायको प्यान (PAN) दर्ता प्रकृया.......... १३
व्यवसायको प्यान (PAN) दर्तालाई आवश्यक कागजातहरु.......... १३
व्यवसायको मु.अ.कर (VAT) दर्ता प्रकृया.......... १४
व्यवसायको मु.अ .कर (VAT) दर्तालाई आवश्यक कागजातहरु.......... १४
बैंकबाट व्यावसायिक ऋण लिनको लागि आवश्यक प्रकृया र कागजातहरु.......... १४
कर्जा/ ऋण प्रदान एवं असुल उपर गर्ने व्यवस्था.......... १६
सहुलियत कर्जाका लागि व्याज अनुदानको व्यवस्था.......... १७
साना तथा मझौला उद्योगको लागि विशेष कर्जा योजना प्रदान गर्ने बैंक तथा वितीय संस्थाहरु.......... १८/१९/२०
उद्योगमा विदेशी लगानी गर्ने स्वीकृति लिनु परेमा.......... २१
विदेशी लगानी खुल्ला नगरिएको उद्योग व्यवसाय.......... २२
नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली.......... २२
प्रविधि हस्तान्तरण.......... २३
प्रविधि प्राप्त गर्न चाहने उद्यमीहरुले के गर्ने.......... २३
उद्योग दर्ता खारेजीका सम्बन्धमा.......... २४
निवेदन, परियोजना, र प्रमाणपत्रको ढाँचा

स्थिर पूँजीको आधारमा उद्योगका प्रकार

१. लघु उद्यम: घर जग्गा बाहेक बढीमा बीस लाख रूपैयाँसम्मको स्थिर पूँजी रहेको उद्योग

(क) घर जग्गा बाहेक बढीमा बीस लाख रुपैयाँ सम्मको स्थिर पुँजी रहेको,
(ख) उद्यमी स्वयं उद्योगको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा संलग्न रहेको,
(ग) उद्यमीसहित बढीमा नौं जनासम्म कामदार रहेको,
(घ) वार्षिक कारोबार एक करोड रुपैयाँ भन्दा कम रहेको,
(ङ) इन्जिन, उपकरण वा मेसिनको प्रयोग गरेको भएमा इन्जिन, उपकरण वा मेसिनमा खपत हुने विद्युतीय ऊर्जा, इन्धन वा अन्य तेल इन्जिनको क्षमता बीस किलोवाट वा सो भन्दा कम रहेको ।

२. घरेलु उद्योग: परम्परागत सीप र प्रविधिमा आधारित, श्रममूलक र खास सीप वा स्थानीय कच्चा पर्दार्थ यव स्थानीय प्रविधि , कला तथा संस्कृतिमा आधारित, इन्जिन उपकरण वा मेसिनको प्रयोग गरेको भएमा बढीमा ५० किलोवाट सम्मको क्षमताको विधुतीय उर्जा प्रयोग गरेको निम्न किसिमका उद्योग

१. हात वा खुट्टाले चलाउने र अर्धस्वचालित तान(ह्याण्ड लूम,पेडल लूम,सेमी-अटोमेटिक लूम), कपडा बेर्ने(र्‍यापिङ्ग), परम्परागत प्रविधिबाट गरिने रङ्गाइ, छपाइ, सिलाइ(तयारी पोशाक बाहेक) र बुनाइ,
२. ऊन र रेशममा आधारित हाते बुनाइका राडी, पाखी, गलैंचा , पश्मिना पोशाक,हातेकागज र सोमा आधारित वस्तु,
३. परम्परागत कला आधारित वस्तु,
४. परम्परागत मूर्तिकला,
५. तामा, पित्तल,ढलौट, काँस र जर्मनसिल्भर जस्ता धातुबाट हस्तनिर्मित भाँडा वर्तन तथा हस्तकलाका सामान,
६. फलामबाट बनेका हस्तनिर्मित भाँडा वर्तन तथा घरायसी प्रयोगका चक्कु, चुलेसी, खुकुरी, हँसिया, कुटो, कोदालो जस्ता परम्परागत औजारहरू,
७. सुन वा चाँदीबाट हस्तनिर्मित गरगहना,वस्तु, भाँडा वर्तनहरू(बहुमूल्य,अर्ध-बहुमूल्य तथा साधारण पत्थर जडान भएका समेत),
८. स्वदेशमा उपलब्ध किमति,अर्ध किमति तथा साधारण पत्थर कटाई उद्योग, ग्रामीण टयानिङ्ग / छालाबाट हस्त निर्मित वस्तुहरू,
९. जुट, सवाइ घाँस,चोया, बाबियो, सुती धागो, अल्लो आदि प्राकृतिक रेशामा आधारित उद्योग,
१०. पत्थरकला(ढुँङ्गा कँदेर बनाएका सामानहरू),
११. पौभा, थाङ्गा चित्र र अन्य परम्परागत चित्रकला,
१२. मुकुण्डो(मास्क) तथा परम्परागत संस्कृति दर्शाउने पुतली र खेलौना,
१३. परम्पराउत संस्कृति,बाजागाजा र कला दर्शाउने विभिन्न प्रकारका हस्तकलाका वस्तु
१४. काठ,हाड तथा सिङ, माटो, चटान र खनिजका कलात्मक वस्तुहरु,सेरामिक्स तथा माटाका भाँडाकुँडा,
१५. हातले छाप्ने ईंडा उद्योग ।

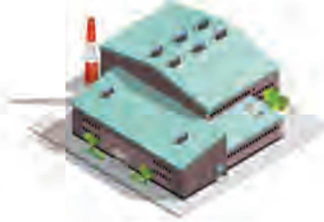

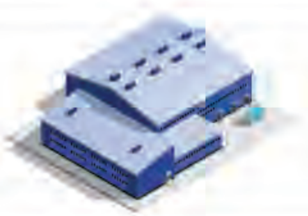

३. साना उद्योग : लघु उद्यम र घरेलु उद्योग बाहेकको पन्ध्र करोड रुपैयाँसम्म स्थिर पूँजी भएको उद्योगहरू साना उद्योग अन्तर्गत पर्दछन् ।

स्रोत: अनुमति तथा दर्ता शाखा, उद्योग विभाग

४. मझौला उद्योग: १५ करोड रूपैयाँभन्दा बढी पचास करोड रूपैयाँसम्म स्थिर पूँजी भएको उद्योग

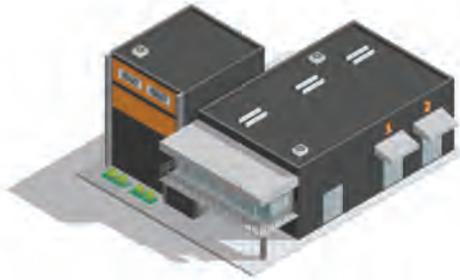

५. ठुला उद्योग: पचास करोड रूपैयाँभन्दा बढी स्थिर पूँजी भएको उद्योग

वस्तु वा सेवाको प्रकृतिको आधारमा उद्योगको वर्गिकरण

अनुमति लिनु पर्ने उद्योगहरु

- हातहतियार, गोलीगट्ठा, बारुद वा विस्फोटक पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योग
- सुरक्षात्मक छपाई, मुद्रा तथा सिक्का उत्पादन गर्ने उद्योग
- चुरोट, बिडी, खैनी तथा सूर्तीजन्य पदार्थ मुख्य कच्चा पदार्थ हुने वस्तु एवम् विद्युतीय चुरोट उत्पादन गर्ने उद्योग
- माइक्रोब्रुअरी, बियर, मदिरा वा मदिराजन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योग
- ढुंगा, गिटी, बालुवा उत्खनन, प्रशोधन गर्ने उद्योग
- रेडियो संचार सम्बन्धि उपकरण उत्पादन गर्ने उद्योग
- बहुमूल्य खनिज तथा पेट्रोलियम पदार्थ उत्खनन जस्ता उद्योग
- लिक्विफाइड पेट्रोलियम ग्यास (एल. पि. जि.) रिफिलिंग गर्ने उद्योग
- ड्रोन उत्पादन वा ड्रोनको माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्ने सबै प्रकारको उद्योग
- प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति लिनु पर्ने अन्य उद्योग

उद्योग दर्ता गर्नु पूर्व ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू

(क) वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने: उद्योगको प्रकृति, आकार, अवस्थिति एवं पुँजी लगानी समेतको आधारमा उद्योगले वातावरणीय अध्ययन गरी सोको प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ ।

- संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन Brief Environmental Study (BES)
- प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण Initial Environmental Examination (IEE)
- वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन Environmetal Impact Assessment (EIA)

(ख) सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति वा सहमति लिनु पर्ने।

उद्योग दर्ता पछि ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू

(क) स्थायी लेखा नम्बर लिने ।

(ख) भ्याट लाग्ने बस्तुको उत्पादन गर्ने भए भ्याटमा दर्ता हुने ।

(ग) उद्योगले उत्पादन गर्ने बस्तुमा अन्त:शुल्क लाग्ने भए अन्त:शुल्कमा दर्ता हुनु पर्ने ।

(घ) कच्चा पदार्थ आयात तथा उत्पादन निर्यात गर्ने भए आयात-निर्यात कोड (एक्जिम कोड) लिने ।

(ङ) उद्योग सञ्चालन गर्न नेपाल सरकारको जग्गा आवश्यक पर्ने भएमा लिजको लागि निवेदन दिने ।

(च) उद्योगलाई आवश्यक पर्ने जग्गा हदबन्दी भन्दा बढी भएमा हद बन्दी भन्दा बढीको जग्गा राख्ने छुट पाउन निवेदन दिने ।

(छ) प्रमाणपत्रमा तोकिएको म्यादभित्र उद्योग प्रारम्भ गर्ने र सोको जानकारी ३० दिन भित्र दर्ता गर्ने निकायलाई दिने ।

(ज) उद्योगको उत्पादनको पेटेन्ट डिजाइन वा टेडमार्क दर्ता गर्नु पर्ने भएमा दर्ता गर्नुपर्ने ।

(झ) कम्पनी भए कम्पनीको संस्थापकबाट लिन कबुल गरेको शेयर पुँजी माग गर्ने ।

(ञ) पब्लिक लिमिटेड कम्पनी भए शेयर तथा डिभेन्चर निष्कासन गरी पुँजी सङ्कलन गर्ने ।

(ट) ऋण कर्जा आवश्यकता पर्ने भएमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिनको लागि प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।

उद्योग सञ्चालन भए पछि ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु

- मू.अ.कर तथा अन्त:शुल्कमा दर्ता भएको भए प्रत्येक महिना समाप्त भएको २५ दिन भित्र विवरण पेस गर्ने ।
- उद्योगको वासलात तथा नाफा नोक्सान हिसाब विवरण रजिस्टर्ड लेखा परीक्षणबाट लेखा परीक्षण गराउने ।
- आय विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिना भित्र पेस गर्ने।
- कम्पनी भए कम्पनी ऐनमा तोके बमोजिमका विवरणहरु कम्पनीको रजिस्टर्डको कार्यालयमा पेस गर्ने ।
- प्राइभेट फर्म तथा साझेदारी फर्म भएमा प्रमाणपत्रमा उल्लेखित अवधि समाप्त भएको ३५ दिन भित्र नवीकरणको लागि निवेदन दिनु पर्ने ।
- विदेशी श्रमिकलाई काममा लगाउनु पर्ने भएमा श्रम तथा रोजगार विभागमा इजाजतको लागि निवेदन दिनु पर्ने ।
- उद्योगको स्थानान्तरण गर्नु पर्ने भएमा उद्योग दर्ता गर्ने निकायबाट स्वीकृति लिनु पर्ने ।
- उत्पादनको गुणस्तर जाँच बुझ गराउन निवेदन दिई गुणस्तर प्रमाण चिन्ह लिने ।
- उद्योगको प्रमाण पत्रमा उल्लेखित सर्तहरुको परिपालना गर्नु पर्ने ।
- प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितीले ६ महिना भित्र उद्योग बिभागमा बार्षिक विवरण बुझाउने।
- उद्योग पूर्जी बृदि र उदेश्य थप वा परिवर्तन गर्दै स्विकृति लिनुपर्ने।
- उद्योग संचालन ब्यवसायीक उत्पादन वा कारोबार प्ररम्भ गरेको जानकारी दिनुपर्ने (३० दिन भित्र)

साना तथा मझौला उद्योग दर्ता

औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ मा कुनै पनि उद्योग उक्त ऐन अनुसार दर्ता नगरी स्थापना अथवा संचालन गर्न - गराउन नपाउने कानूनी प्रावधान रहेको छ । उद्योग दर्ता गर्ने निकाय भन्नाले उद्योग विभाग अथवा उद्द्योग प्रशासन हेर्ने प्रादेशिक सरकारको कार्यालयलाई जनाउछ। औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७६ अनुसार औद्योगिक व्यवसाय नियमावली २०७६ को अनुसूची १ बमोजिमउद्योग स्थापना गर्न चाहने व्यक्तिले देहायका विवरण र कागजात सहित उद्योग दर्ताको लागि उद्योग दर्ता गर्ने निकाय समक्ष अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्दछ ।

- अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचाको निवेदन
- अनुसूची २ बमोजिमको परियोजनाको विवरण
- नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि वा विदेशी नागरिक भए राहदानीको प्रतिलिपि
- निवेदक फर्म वा कम्पनी भएमा फर्म वा कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- उद्योग रहने स्थानको नक्सांकन सहितको विवरण
- प्रतिनिधि नियुक्त गरेको भए अख्तियारी पत्र र अख्तियारवालाको परिचय खुल्ने कागजात
- विदेशी लगानीमा उद्योग संचालन गर्ने भए विदेशी लगानी स्वीकृति भएको पत्र
- साझेदारीमा उद्योग स्थापना गर्न चाहेको भए साझेदार बीच भएको सम्झौता
- उद्योग स्थापना गर्ने क्षेत्रको गाँउपलिका वा नगरपालिकाको सिफारिश

नोटः लघु उद्यम वा घेरलु उद्योग दर्ता गराउन चाहने व्यक्तिले उद्योग दर्ताको लागि उद्योग दर्ता गर्ने निकायसमक्ष अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्दछ ।

उद्योग दर्ता गर्ने निकायले तोकेको अन्य आवश्यक कागजात

क) निवेदक कम्पनी भएमा

- स्वीकृत प्रवन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपी
- संचालक समितिको निर्णय
- अध्यावधिक शेयर लगत
- अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र करचुक्ता प्रमाणपत्र

ख) जलबिधुत उत्पादन गर्ने उद्योगको हकमा बहाल अवधि रहेको विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण, उत्पादनको अनुमतिपत्र र FEASIBILITY STUDY REPORT

ग) रुपन्देही तथा कपिलबस्तु जिल्लामा स्थापना हुने उद्योगको हकमा लुम्बिनी विकास कोषको दुरी प्रमाणित कागजात

घ) अन्य निकायको सहमति (जस्तै: पर्यटन, स्वास्थ्य, औषधी, संचार, वन, श्रम आदिसँग सम्बन्धित उद्योग भएमा)

फर्म नविकरनका लागि माग गर्दा आवश्यक पर्ने कागजातहरु

स्रोत: अनुमति तथा दर्ता शाखा, उद्योग विभाग

कुनै उद्योग दर्ता गर्नको लागि सर्वप्रथम पूर्व स्वीकृतिको आवश्यकता पर्दछ । (जस्तै औषधी उद्योगलाई औषधी व्यवस्था विभागको स्वीकृति)

आफूले सञ्चालन गर्न चाहेको उद्योग दर्ता गर्दा छरछिमेक वा अन्य कसैलाई असर पर्ने भएमा छरछिमेक वा सँधियारको स्वीकृति लिन आवश्यकता पर्दछ ।

वातावरणीय अध्ययन (IEE) प्रतिवेदन आवश्यक भएमा स्वीकृत प्रतिवेदन आवश्यक पर्दछ। (प्रतिवेदनको लागि प्रकृया सम्बन्धित दर्ता निकायबाट नै गर्न सकिने छ।)

उद्योगको प्रकृति अनुसार दर्ता पूर्व ध्यान दिन पर्ने कुराहरु

लाग्ने समय

नियम बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर उद्योग दर्ता गर्ने निकायले आवश्यक जाँचबुझ गर्दा उद्योग दर्ताको लागि आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण विवरण वा कागजात प्राप्त भएको र उद्योग दर्ता गर्न मनासिब देखिएमा त्यस्तो विवरण तथा कागजात पेस भएको **पाँच दिनभित्र** उद्योग दर्ता गरी निवेदकलाई दर्ता गर्ने निकायले उद्योग दर्ताको प्रमाण पत्र दिनु पर्दछ ।

प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन

प्राइभेट फर्म भन्नाले निजी वा कथित नामबाट एक व्यक्तिले उद्योग व्यवसायका निकासी वा पैठारीको व्यापार गर्ने फर्म वा कम्पनी वा कोठी सम्झनु पर्छ भनि प्राईभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन-२०१४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

पूँजी रकम	रजिष्ट्रेशन दस्तुर
एक लाख	एक हजार रूपैयाँ
एकलाख रूपैयाँ भन्दा बढी तीनलाख रूपैयाँसम्म	तीन हजार रूपैयाँ
तीनलाख रूपैयाँ भन्दा बढी पाँचलाख रूपैयाँसम्म	छ हजार रूपैयाँ
पाचँलाख रूपैयाँ भन्दा बढी बीसलाख रूपैयाँसम्म	बार्हहजार रूपैयाँ
बीसलाख रूपैयाँ भन्दा बढी एक करोड रूपैयाँसम्म	बीसहजार रूपैयाँ
एककरोड रूपैयाँ भन्दा बढी पाँचकरोड रूपैयाँसम्म	तीसहजार रूपैयाँ
पाचँकरोड रूपैयाँ भन्दा बढी जतिसुकै भएपनि	पचासहजार रूपैयाँ

तर महिला,दलित समुदाय र विपन्न वर्गका व्यक्तिलाई एक करोड रुपैयाँ सम्म पँजू भएको प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गर्न एकसय रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ र एक करोड रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच करोड रुपैयाँ पूँजी भएको प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गर्न यस नियम बमोजिम लाग्ने दस्तुरमा पचास प्रतिशत छुट हुने व्यवस्था रहेको छ ।

प्राईभेट फर्म नविकरण शुल्क

पूँजी रकम	नविकरण दस्तुर
एक लाख	छ सय रूपैयाँ
एकलाख रूपैयाँ भन्दा बढी तीनलाख रूपैयाँसम्म	एक हजार रूपैयाँ
तीनलाख रूपैयाँ भन्दा बढी पाँचलाख रूपैयाँसम्म	एक हजार छ सय रूपैयाँ
पाचँलाख रूपैयाँ भन्दा बढी बीसलाख रूपैयाँसम्म	तीनहजार रूपैयाँ
बीसलाख रूपैयाँ भन्दा बढी एक करोड रूपैयाँसम्म	पाँचहजार रूपैयाँ
एककरोड रूपैयाँ भन्दा बढी पाँचकरोड रूपैयाँसम्म	आठहजार रूपैयाँ
पाचँकरोड रूपैयाँ भन्दा बढी जतिसुकै भएपनि	पन्ध्रहजार रूपैयाँ

कम्पनी दर्ता

(क) कम्पनी :

कम्पनी उद्यम व्यवसाय संचालन गर्ने एउटा कानूनी मान्यता प्राप्त संरचना हो । उद्योग व्यवसाय संचालन गर्न चाहने व्यक्ति वा समूहले कम्पनी ऐन, २०६३ अनुसार प्राईभेट लिमिटेड, पब्लिक लिमिटेड, मुनाफा वितरण नगर्ने कम्पनीको रूपमा अविच्छिन्न उत्ताराधिकारवाला स्वशासित, संगठित संस्था संस्थापना गर्न सक्दछ । यसले व्यक्तिसरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, राख्न, वेचविखन गर्न वा अन्य किसिमले व्यवसाय गर्न सक्छ साथै यसले आफ्नो नामबाट नालिस उजुर गर्न सक्छ ।

(ख) प्राइभेट कम्पनी :

उपरोक्त क बमोजिम संस्थापित बढीमा ५० जनासम्म शेयरधनीहरुको कम्पनी हो साथै एकल शेयरधनी भएको कम्पनी पनि प्राइभेट कम्पनी अन्तर्गत पर्दछ ।

(ग) पब्लिक कम्पनी :

उक्त क बमोजिम संस्थापित कम्पनीमध्ये प्राइभेट कम्पनीबाहेकको कम्पनी हो जसमा कम्तीमा ७ जना संस्थापक रहनु पर्ने र चुक्ता पूँजी कम्तीमा रु.१ करोड भएको हुनुपर्दछ ।

(घ) मुनाफा वितरण नगर्ने कम्पनी :

कुनै उदेश्य प्राप्तिको लागि आर्जित मुनाफा वा वचत गरेको रकमबाट लाभांस वा अन्य कुनै रकम सदस्यहरुलाई वितरण वा भुक्तानी गर्न नपाउने गरी कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम संस्थापित कम्पनी हो जसमा कम्तीमा ५ जनासम्म संस्थापक रहने र यस्तो कम्पनीले आफ्नो नामको पछाडी सामान्यतया कम्पनी लिमिटेड वा प्रा.लि. जस्ता शव्दहरु लेखिरहनु पर्दैन ।

कुनै पनि कम्पनी दर्ता उद्योग मन्त्रालय अन्तर्गत कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट हुन्छ।

कम्पनी दर्ता गर्दा लाग्ने दस्तुर

क) प्राइभेट लिमिटेड कम्पनी

अधिकृत पूँजी	लाग्ने दस्तुर(रू.)
रू १ लाखसम्म	१,००० /-
रू १ लाख देखि रू ५ लाख सम्म	४,५०० /-
रू ५ लाख देखि रू २५ लाख सम्म	९,५०० /-
रू २५ लाख देखि रू १ करोड सम्म	१६,००० /-
रू १ करोडभन्दा माथि प्रतिकरोडका दरले थप हुने	३,००० /-

ख) पब्लिक लिमिटेड कम्पनी

अधिकृत पूँजी	लाग्ने दस्तुर(रू.)
रू १ करोडसम्म	१५,००० /-
रू १ करोड १ देखि रू १० करोड सम्म	४०,००० /-
रू १० करोड १ देखि रू २० करोड सम्म	७०,००० /-
रू २० करोड १ देखि रू ३० करोड सम्म	१,००,००० /-
रू ३० करोड १ देखि रू ४० करोडसम्म	१,३०,००० /-
रू ३० करोड १ देखि रू ५० करोडसम्म	१,६०,००० /-
रू ५० करोड भन्दा माथि प्रति करोडको दरले थप हुने	३,०००० /-

ग) मूनाफा वितरण नगर्ने कम्पनीको हकमा एकमुष्ठ रू. १५,००० /- लाग्नेछ ।

प्रदेश १ नीजि तथा साझेदारी फर्म दर्ता ऐन, २०७७ अनुसार फर्म दर्ता गर्दा लाग्ने दस्तुर

अधिकृत पूँजी (रु.)	दर्ता दस्तुर (रु.)	नवीकरण शुल्क (रु.)
<५ लाख	२,०००	२,०००
>५ लाख र <२० लाख	४,०००	४,०००
>२० लाख र <५० लाख	७,०००	५,०००
>५० लाख र <१ करोड	१५,०००	१०,०००
>१ करोड र <५ करोड	२५,०००	१५,०००
>५ करोड र <१० करोड	३५,०००	२०,०००
>१० करोड	६०,०००	३०,०००

प्रदेश अनुसार कम्पनी, फर्म अथवा उद्योग दर्ता गर्न लाग्ने शुल्क फरक हुन सक्छन् ।

घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, काठमाडौंबाट प्रवाह हुने सेवाको उद्योग तथा वाणिज्य दुवै क्षेत्रतर्फ प्राइभेट/ साझेदारी फर्ममा लाग्ने राजश्व दस्तुर

प्राइभेट/ साझेदारी फर्म दर्ता दस्तुर			प्राइभेट फर्म नविकरण				साझेदारी फर्म नविकरण	
	पूँजी	दस्तुर	३५ दिन भित्र	१ वर्ष सम्म	१ वर्ष नाघेपछि		३५ दिनभित्र	१ वर्षभित्र
					दस्तुर	थप जरिवाना		
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	१०००	६००	१८००	१८००	६०० प्रतिवर्ष	१५०	६००
२	एक लाख रुपैयाँभन्दा बढी तिन लाख रुपैयाँसम्म	३०००	१०००	३०००	३०००	१००० प्रतिवर्ष	२००	८००
३	तिन लाख रुपैयाँभन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	६०००	१६००	४८००	४८००	१६०० प्रतिवर्ष	३५०	१४००
४	पाँचलाख रुपैयाँभन्दा बढी बीस लाख रुपैयाँसम्म	१२०००	३०००	९०००	९०००	३००० प्रतिवर्ष	६००	२४००
५	बीस लाख रुपैयाँभन्दा बढी एक करोड रुपैयाँसम्म	२००००	५०००	१५०००	१५०००	५००० प्रतिवर्ष	१०००	४०००
६	एक करोड रुपैयाँभन्दा बढी पाँच करोड रुपैयाँसम्म	३००००	८०००	२४०००	२४०००	८००० प्रतिवर्ष	१६००	६४००
७	पाँच करोड रुपैयाँभन्दा बढी	५००००	१५०००	४५०००	४५०००	१५००० प्रतिवर्ष	३०००	१२०००

नोट :

१. उल्लिखित राजश्व निवेदन दस्तुर वापत रू. १०० थप लाग्ने

२. कम्पनि दर्ताको हकमा राजश्व दस्तुर रू. १०० मात्र लाग्ने

३. नामसारी दस्तुर: फर्म रजिष्ट्रेसन गर्न लाग्ने दस्तुर बराबरको रकम (प्राइभेट फर्मको हकमा मात्र)

४. नाम परिवर्तन दस्तुर: फर्म रजिष्ट्रेसन गर्न लाग्ने दस्तुरको पचास प्रतिशतले हुन आउने रकम (प्राइभेट फर्मको हकमा मात्र)

उल्लिखित नविकरण दस्तुरमा पाँच वर्ष सम्म नविकरण नगराएको हकमा नविकरण तथा खारेजी गर्दा जरिवाना दोब्बर लाग्ने (प्राइभेट फर्मको हकमा मात्र)

६. कुल पूँजी रू. ५,००,००० सम्मको उद्योग दर्ता गर्ने निकाय सम्बन्धित स्थानीय तह रहेको

७. उल्लेखित राजश्व दस्तुर बाहेक अन्य कुनै शुल्क तथा दस्तुर नलाग्ने

व्यवसायको प्यान (PAN) दर्ता प्रक्रिया

प्यान दर्ता अनलाइन माध्यम बाट गर्न सकिन्छ । आन्तरिक राजस्व विभागको करदाता पोर्टल *(https//taxpayerportal.ird.gov.np/taxpayer/app.html)* मा गएर पान दर्ता गर्न सकिन्छ ।

व्यवसायको प्यान (PAN) दर्तालाई आवश्यक कागजातहरू

नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि

घर भाडा सम्झौता पत्र/ सम्पत्ति स्वामित्व कागजात

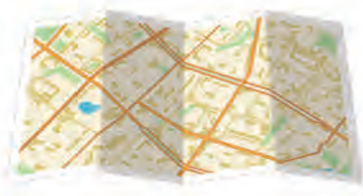

व्यवसाय रहेको स्थानको नक्सा

अनलाइन मार्फत प्रक्रिया पुऱ्याएर पान दर्ता आवेदन बुझाए पछि फारम डाउनलोड गरी उक्त फारम कर कार्यालयमा पेस गर्न पर्दछ । फारम रुजु भए पछि कार्यालयले व्यावसायिक पान कार्ड प्रदान गर्ने छ । पान कार्डको लागि कुनै किसिमको खर्च लाग्दैन ।

व्यवसायको मु.अ.कर (VAT) दर्ता प्रक्रिया

भ्याट दर्ता अनलाइन माध्यम बाट गर्न सकिन्छ । आन्तरिक राजस्व विभागको करदाता पोर्टल ***(https://taxpayerportal.ird.gov.np/taxpayer/app.html)*** मा गएर भ्याट दर्ता गर्न सकिन्छ । (नमूना अनुसूचीमा संलग्न गरिएको छ)

व्यवसायको मु.अ.कर (VAT) दर्तालाई आवश्यक कागजातहरू

नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्र

दुई वटा वटा पासपोर्ट साइज फोटो

स्थानीय चेम्बर अफ कमर्सको सिफारिस पत्र

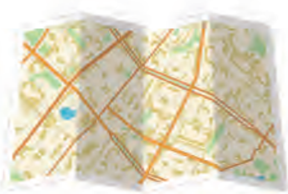

व्यवसाय रहेको स्थानको नक्सा

बैंकबाट व्यावसायिक ऋण लिनको लागि आवश्यक प्रक्रिया र कागजातहरू

सर्वप्रथम आफूले के कस्तो उद्योग व्यवसाय गर्ने र त्यसको लागि कति रकम चाहिने हो भन्ने विषयमा उद्यमी स्पष्ट हुनु पर्दछ । साना तथा मझौला उद्यमिहरुको लागि बैंकहरुमा ऋणको लागि छुटै व्यवस्था (स्किम वा योजना) हुन सक्छ, ती योजनाहरु बाट ऋण लिदा सहुलियत पूर्ण व्याजमा ऋण प्राप्त गर्न सकिन्छ । आफूले किन र कति ऋण लिने हो र ऋण सम्बन्धी विभिन्न बैंकको योजना र व्याजदार बुझे पछि बंकमा ऋणको लागि निवेदन दिन सकिन्छ । कर्जा दिने बखतमा बैंकको नियम र सर्तहरु राम्रो सँग बुझेर मात्र कर्जा लिनु पर्दछ ।

ऋणको लागि आवश्यक प्रक्रिया र कागजातहरू

- ऋणको लागि निवेदन
- नागरिकताको प्रतिलिपि
- पासपोर्ट साइज फोटा
- सञ्चालनमा रहेको व्यवसायको हकमा लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, कर चुक्ता प्रमाण पत्र एवं व्यवसायको कानुनी कागजातहरु
- नयाँ व्यवसायको हकमा व्यावसायिक योजना, व्यवसाय दर्ता प्रमाण, कर कार्यालयमा दर्ता प्रमाण
- बैंकको नियम अनुसार अन्य कागजपत्रहरु

कर्जा/ऋण प्रदान एवं असुल उपर गर्ने व्यवस्था

कर्जा/ऋण प्रवाह

- बैंकले ऋण दिँदा चल/अचल सम्पत्ति सुरक्षण लिई वा अन्य उचित जमानी लिई ऋण प्रदान गर्दछ ।

- कर्जा लिनको लागि धितोमा राखेको चल/अचल सम्पत्ति रोक्काको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सम्बन्धित कार्यालयमा लेखि पठाउछ ।

- ऋणीले बैंक वा वित्तीय संस्थासँग लिएको कर्जाको सर्त, भाका र व्याज सम्बन्धी कुराहरु कर्जा लेनदेन सम्बन्धमा भएको लिखत वा करारमा उल्लेख भए बमोजिम हुन्छ ।

कर्जा/ऋण असुली एवं जरिवाना

ऋणीले कर्जा लेनदेन सम्बन्धी लिखत वा करारमा उल्लेखित सर्त कबुलियतको पालना नगरेमा वा लिखत करारको भाकाभित्र कर्जा र सोमा लागेको ब्याज वा हर्जाना चुक्ता नगरेमा वा कर्जा दुरुपयोग गरेमा बैंकले धितो लिलाम बिक्री गरी वा अन्य कुनै व्यवस्था गरी सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाले आफ्नो सावा,ब्याज असुल उपर गर्दछ ।

ऋणीले सर्त अनुसार समयमा ऋण नतिरेमा बैंकले प्रचलित कानुन बमोजिम कालोसूचीमा राख्न कर्जा सूचना केन्द्र लिमिटेडमा लेखि पठाउँछ ।

कुनै ऋणीबाट बैंकले आफूले उठाउन पर्ने सावाँ, व्याज र अन्य रकम उठ्ने कुनै आधार नदेखेमा बैंकले ऋणीको राहदानी रोक्का तथा जफत गर्न र राज्यले प्रदान गर्ने कुनै सुविधाबाट वञ्चित गराउन आवश्यक व्यवस्थाका लागि राष्ट्र बैंक समक्ष अनुरोध गर्न सक्दछ ।

सहुलियत कर्जाका लागि ब्याज अनुदानको व्यवस्था

कर्जाको प्रति ऋणी अधिकतम सीमा

रु. ५,००,००,००० सम्म
व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा

रु. ७,००,००० सम्म
शिक्षित युवा स्वरोजगार कर्जा

रु. १०,००,००० सम्म
विदेशबाट फर्केको युवा परियोजना कर्जा

रु. १५,००,००० सम्म
महिला उद्यमशील कर्जा

रु. १०,००,००० सम्म
दलित समुदाय व्यवसाय विकास कर्जा

रु. ५,००,००० सम्म
उच्च र प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा कर्जा

३,००,००० सम्म
भूकम्प पिडितहरुको निजी आवास निर्माण कर्जा

रु. ५,००,००,००० सम्म
कपडा उद्योग संचालनको लागि

२,००,००० सम्म
प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्बाट मान्यता प्राप्त संस्थाबाट लिइने तालिम आदिको लागि

रु. ५,००,००० सम्म
युवा वर्ग स्वरोजगार कर्जा

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, सहुलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७५ (तेस्रो संशोधन सहित)

साना तथा मझौला उद्योगको लागि विशेष कर्जायोजना प्रदान गर्ने बैंकहरु

वाणिज्य बैंक (क वर्ग)

	नाम	ठेगाना	नम्बर	website
१	नेपाल बैंक लि.	धर्मपथ, काठमाडौँ नेपाल	०१४२४७९९९,	https://nepalbank.com.np/
२	कृषि विकास बैंक लि.	रामशाहपथ, काठमाडौँ	१४२१९२४१	https://www.adbl.gov.np/
३	नविल बैंक लि.	दरबारमार्ग, काठमाडौँ	१५९७००१५	https://www.nabilbank.com/
४	नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंक लि.	दरबारमार्ग, काठमाडौँ	१४२२८२२९	https://nibl.com.np/
५	स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंक लि.	मदन भण्डारी मार्ग, काठमाडौँ	१४७८१८००	https://www.sc.com/np/
६	हिमालयन बैंक लि.	ठमेल, काठमाडौँ	१४२२७७४९	https://www.himalayanbank.com/en/
७	नेपाल एस.बि.आई. बैंक लि.	केशरमहल, काठमाडौँ	१४४१६५३२	https://nsbl.statebank/
८	नेपाल बंगलादेश बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौँ	१४२३३७८०	https://www.nbbl.com.np/
९	एभरेष्ट बैंक लि.	लाजिमपात, काठमाडौँ	१४४१८८७८	https://everestbankltd.com/
१०	कुमारी बैंक लि.	टंगाल, काठमाडौँ	१४४४३०७७	https://www.kumaribank.com/
११	लक्ष्मी बैंक लि.	हात्तीसार सडक, काठमाडौँ	१४४४४६८४	https://www.laxmibank.com/
१२	सिटिजन्स बैंक लि.	नारायणहिटि पथ, काठमाडौँ	१४४२७८४२	https://www.ctznbank.com/
१३	प्राइम कमर्सियल बैंक लि.	कमलपोखरी, काठमाडौँ	१४४२३४३२	https://www.primebank.com.np/
१४	सनराइज बैंक लि.	गैरीधारा सडक, काठमाडौँ	१४००४५६०	https://www.sunrisebank.com.np/
१५	सेन्चुरी कमर्सियल बैंक लि.	पुतलीसडक, काठमाडौँ	१४४४५०६२	https://www.centurybank.com.np/
१६	सानिमा बैंक लि.	अलकापुरी नक्साल, काठमाडौँ	१४४२८९७७	https://www.sanimabank.com/
१७	माछापुच्छ्रे बैंक लि.	लाजिमपात, काठमाडौँ	१५९७०५५५	https://www.machbank.com/
१८	एन आई सी एशिया बैंक लि.	थापाथली, काठमाडौँ	१५९७०१०१	https://www.nicasiabank.com/
१९	ग्लोबल आइएमई बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौँ	१४२२६२४७	https://globalimebank.com/
२०	एनएमबी बैंक लि.	एनएमभि भवन अख्तियार मार्ग, काठमाडौँ	१५९७०१५०	https://nmbbanknepal.com/
२१	प्रभु बैंक लि.	बबर महल, काठमाडौँ	१४७८८५००	https://www.prabhubank.com/
२२	सिद्धार्थ बैंक लि.	हात्तीसार सडक, काठमाडौँ	१४४४२९१९	https://siddharthabank.com/
२३	बैंक अफ काठमाडौँ लि.	तिनधारा मार्ग, काठमाडौँ	१४४१४५४१	https://www.bok.com.np/
२४	सिभिल बैंक लि.	सुन्धारा, काठमाडौँ	१४२५१०३६	https://www.civilbank.com.np/
२५	नेपाल क्रेडिट एण्ड कमर्स बैंक लि.	बाग बजार, काठमाडौँ	१४२४६९९१	https://www.nccbank.com.np/
२६	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि.	सिंघदरबार, काठमाडौँ	१४२५२५९५	https://www.rbb.com.np/
२७	मेगा बैंक नेपाल लि.	राईजिंग मल, काठमाडौँ	१४१६९२५४	https://www.megabanknepal.com/

विकास बैंक (ख वर्ग)

	नाम	ठेगाना	नम्बर	Website
१	नारायणी डेभलपमेन्ट बैंक लि.	रत्ननगर तंदी, चितवन	५६५६१२५८	https://ndbl.com.np/
२	कर्णाली डेभलपमेन्ट बैंक लि.	सुर्खेत रोड, नेपालगंज बाँके	८१४१५०४०	https://kdblnepal.com/
३	एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक लि.	बिर्तामोड, झापा	२३५४३७१४	https://www.edb.com.np/
४	मितेरी डेभलपमेन्ट बैंक लि.	महेन्द्रपथ, धरान	२५५३१३१७	https://miteribank.com.np/
५	मुक्तिनाथ विकास डेभलपमेन्ट बैंक लि.	हात्तीसार सडक, काठमाडौँ	१४१६८६८३	https://muktinathbank.com.np/
६	कर्पोरेट डेभलपमेन्ट बैंक लि.	आदर्शनगर, बिरगंज	५१५३१०३१	https://www.corporatebank.com.np/
७	सिन्धु विकास बैंक लि.	बाह्रबिसे बजार, सिन्धुपाल्चोक	११४८९२४५	https://www.sindhubank.com.np/
८	सहारा विकास बैंक लि.	मलंगवा, सर्लाही	४६५२१४७१	https://www.saharabikashbank.com/
९	सालपा विकास बैंक लि.	दिक्तेल	३६४२०६३८	https://salapabikasbank.com.np/
१०	ग्रीन डेभलपमेन्ट बैंक लि.	निउरोड सभागृह चोक, पोखरा	६१५३३५९०	https://www.greenbank.com.np/
११	सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंक लि.	बालुवाटार, काठमाडौँ	१४४२१८६१	https://www.shangrilabank.com/
१२	साईन रेसुंगा डेभलपमेन्ट बैंक लि.	सिद्धार्थ रोड, बुटवल, रुपन्देही	७१५५१५००	https://www.srdb.com.np/
१३	ज्योति विकास बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौँ	१४४२७५५०	https://www.jbbl.com.np/
१४	गरिमा विकास बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौँ	१४४४५४२४	https://www.garimabank.com.np/
१५	महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	दरबारमार्ग, काठमाडौँ	१४२६८७१९	https://www.mahalaxmibank.com/
१६	लुम्बिनी विकास बैंक लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौँ	१४४१३२३२	https://www.lumbinibikasbank.com/
१७	कामना सेवा विकास बैंक लि.	आनन्दभैरव मार्ग, काठमाडौँ	१४५४०११५	https://www.kamanasewabank.com/
१९	सप्तकोशी डेभलपमेन्ट बैंक लि.	धनकुटा	२१५२८१३५	http://www.skdbl.com.np/

वित्तीय कम्पनी (ग वर्गको वित्तीय संस्था)

	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१	नेपाल फाइनान्स लि.	कमलादी, पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४५४५८८५
२	नेपाल शेयर मार्केट्स एण्ड फाइनान्स लि.	रामशाह पथ, काठमाडौं	०१-४२६७६०६
३	गुडविल फाइनान्स लि.	हात्तिसार सडक, काठमाडौं	०१-४४४४०३९
४	प्रोग्रेसिभ फाइनान्स लि.	पाको, न्युरोड, काठमाडौं	०१-५३४६४०३
५	जानकी फाइनान्स कम्पनी लि.	स्टेशन रोड, जनकपुर	०४१-५९०५८६
६	पोखरा फाइनान्स लि.	न्युरोड, पोखरा-९	०६१-५३११४५
७	मल्टीपर्पस फाइनान्स कम्पनी लि.	राजविराज रोड, राजविराज	०३१-५२११७०
८	समृद्धि फाइनान्स कम्पनी लि.	हेटौंडा-०१, मकवानपुर	०५७-५२५१००
९	क्यापिटल मर्चेन्ट बैंकिङ् एण्ड फाइनान्स लि.	बत्तीसपुतली, काठमाडौं	०१-४४७१४५८
१०	गुह्येश्वोरी मर्चेन्ट बैंकिंग एण्ड फाइनान्स लि.	पुल्चोक, हरिहर भवन	०१-५४३७४०७
११	आइ.सि.एफ.सि. फाइनान्स लि.	भाटभटेनी, काठमाडौं	०१-४४२५२९२
१२	मन्जुश्री फाइनान्स लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१-४७९२५१७
१३	रिलायन्स फाइनान्स लि.	प्रदर्शनी मार्ग, काठमाडौं-२८	०१-४२२३११७
१४	गोर्खाज फाइनान्स लि.	चारखाल, डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४३७४०१
१५	श्री इन्भेष्टमेण्ट एण्ड फाइनान्स कम्पनी लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४२२०३८
१६	सेन्ट्रल फाइनान्स लि.	कुपन्डोल रोड, ललितपुर	०१-५९७०००५
१७	बेष्ट फाइनान्स लि.	कमलादी, काठमाडौं-१	०१-४४४२४६१

यो सूची नेपाल राष्ट्र बैंकबाट २०७८ असर मसान्त सम्ममा वितीय कारोबार गर्दै आएका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुको नामावलीमा आधारित छ । क र ख श्रेणीका वाणिज्य बैंक र विकास बैंकका साथै फाइनान्स कम्पनी, लघुवित्त संस्था र सहकारी संस्थाहरुले समेत कर्जा प्रवाह गर्ने गर्दछन् ।

उद्योगमा विदेशी लगानी गर्ने स्वीकृति लिनु परेमा

विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५ अनुसार विदेशी लगानी गर्न चाहने विदेशी लगानिकर्ताले नेपालमा विदेशी लगानी भित्र्याउने समय तालिका तथा उद्योगमा लगानीको कार्य योजना सहितको विवरण खुलाई विदेशी लगानी गर्ने स्वीकृतिको लागि तोकिएको बमोजिमको ढाँचामा तोकिए बमोजिमको विवरणहरु खुलाई विदेशी लगानी स्वीकृत गर्ने निकायमा निवेदन दिनुपर्दछ । विदेशी लगानी स्वीकृत गर्ने निकाय भन्नाले विभाग (उद्योग विभाग) वा लगानी बोर्ड लाई वुझिन्छ । छ अर्ब रुपैयाँसम्मको विदेशी लगानीको स्वीकृति विभागले गर्दछ भने छ अर्ब रुपैयाभन्दा बढीको विदेशी लगानीको लगानी बोर्ड ऐन,२०६८ अन्तरगत लगानि बोर्डले गर्दछ ।

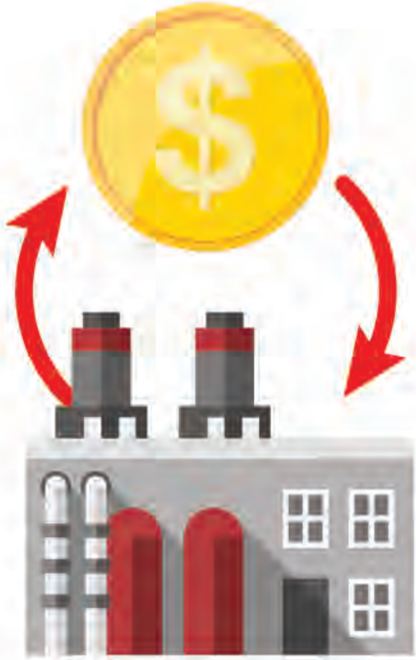

रितपुर्वक प्राप्त निवेदन जाँचबुझ गर्दा तोकिएको बमोजिमका कागजात पूरा भएको देखिएमा विदेशी लगानी स्वीकृत गर्ने निकायले निवेदन प्राप्त भएको मितिले **सात दिनभित्र** तोकिए बमोजिमको ढाँचामा विदेशी लगानीको लागि स्वीकृति दिन पर्दछ । यदि कुनै कारणवस स्वीकृति दिन नमिल्ने देखिएमा विदेशी लगानी स्वीकृत गर्ने निकायले त्यसको आधार र कारण खुलाई सात दिनभित्रमा निवेदकलाई सोको लिखित जानकारी दिनुपर्दछ।

प्रदेशमा दर्ता भएका उद्योगले विदेशी लगानीको लागि स्वीकृति लिन

विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन २०७५ अनुसार विदेशी लगानीकर्ताले कुनै उद्योगमा विदेशी लगानी गर्न र त्यस्तो लगानीबाट लाभ प्राप्त गर्न सक्छ। विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५ मा आधारित विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण नियमावली, २०७७ अनुसार प्रचलित संघीय वा प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशमा दर्ता भएको उद्योगले विदेशी लगानीको लागि स्वीकृति लिन चाहेमा त्यस्तो उद्द्योगले निम्न कागजात सहित उद्योग विभाग समक्ष निवेदन दिनु पर्दछ -

- उद्योगको दर्ता प्रमाणपत्र
- विदेशी लगानी स्वीकृतिको लागि प्रदेश सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयको सिफारिसपत्र र
- विदेशी लगानीकर्ताको तर्फबाट विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण नियमावली, २०७७ को नियम ८ मा उल्लिखित विवरण तथा कागजात

विदेशी लगानी खुल्ला नगरिएको उद्योग व्यवसाय

१. पशुपन्छी पालन, माछापालन, मौरीपालन, फलफूल, तरकारी, तेलहन, दलहन, दुग्ध व्यवसाय र कृषिका प्राथमिक उत्पादनका अन्य क्षेत्रहरु
२. लघु तथा घरेलु उद्यम
३. व्यक्तिगत सेवा व्यवसाय (जस्तो: कपाल काट्ने, सिलाइ (टेलरिंग), ड्राइभिङ्ग आदि)
४. हातहतियार, खरखजाना, गोलीगठ्ठा, बारुद वा विष्फोटक पदार्थ तथा न्युक्लियर, बायोलोजिकल तथा केमिकल (एन. बी. सी.) हतियार उत्पादन गर्ने उद्योग, आणविक शक्ति (एटोमिक इनर्जी), विकरणजन्य सामग्री (रेडियो एक्टिभ म्याटरियल्स) उत्पादन गर्ने उद्योग
५. घर जग्गा खरिद बिक्री व्यवसाय (निर्माण उद्योग बाहेक), खुर्पा व्यापार, आन्तरिक कुरियर सेवा, स्थानीय क्याटरिङ्ग सेवा, मनिचेंजर, रेमिटेन्स सेवा
६. पर्यटनमा संलग्न ट्राभल एजेन्सी, पथ प्रदर्शक, ट्रेकिङ्ग तथा पर्वतारोहण पथ प्रदर्शक, होमस्टे लगायतका ग्रामीण पर्यटन
७. आमसंचारका माध्यमहरु (पत्रपत्रिका, रेडियो, टेलिभिजन र अनलाइन समाचार) को व्यवसाय, राष्ट्र भाषाको चलचित्र व्यवसाय
८. व्यवस्थापन, लेखा, इन्जीनिएरिङ्ग , कानूनी परामर्श सेवा र भाषा तालिम, संगीत तालिम, कम्प्युटर तालिम, र
९. एकाउन्न प्रतिशतभन्दा बढी विदेशी लगानी हुने परामर्श सेवाहरु।

नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली

निकासी पैठारीकर्ताले उद्योग विभागमा पेश गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार वा भन्सार जाँचपाससँग सम्बन्धित अनुमतिपत्र, इजाजत, प्रमाणपत्र र अन्य कागजपत्रहरुलाई उद्योगले विद्युतीय रुपमा स्वीकार गर्न वा विद्युतीय माध्यमबाट कुनै दस्तुर वा रकम बुझ्न २०७८ / ११/ ०१ देखि नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली लागू हुने र सो मितिसम्म विद्युतीय र **manual system** दुवै बाट निवेदन दिन सकिने व्यवस्था छ।

थप जानकारीको लागि सम्पर्क ठेगाना :
उद्योग विभाग, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं: ०१ - ४२६१०७७
भन्सार विभाग, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं: ०१ - ४११७०१०
हेल्प डेस्क, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं: १६६ - ००१६ - ००१६
स्रोत : उद्योग विभागको सूचना

प्रविधि हस्तान्तरण

विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५ अनुसार प्रविधि हस्तान्तरण भन्नाले उद्योग र विदेशी लगानीकर्ता बिच देहायको कुराको सम्बन्धमा सम्झौता गरी गरिने प्रविधिको हस्तान्तरण बुझिन्छ -

१. पेटेन्ट, डिजाइन, ट्रेडमार्क, व्यापारिक ख्याति (गुडविल), प्राविधिक विशिष्टता, सुत्र (फर्मुला), प्रकृया,

२. उपयोगको इजाजत (युजर्स लाइसेंस), प्राविधिक जानकारी प्रदान (Know- how सेयरिंग) वा प्राविधिक ज्ञानको प्रयोग (फ्रेंचाइज),

३. वैदेशिक प्राविधिक सल्लाहकार, व्यवस्थापन तथा बजार सेवा उपलब्ध गराउने वा अन्य सीप वा ज्ञान

प्रविधि प्राप्त गर्न चाहने उद्यमीहरुले के गर्ने?

प्रविधि हस्तान्तरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ अनुसार प्रविधि प्राप्त गर्न चाहने उद्यमीहरुले प्रविधि वितरण गर्न इच्छुक कार्यालयले (जिल्ला कार्यालयको हकमा जिल्लास्तरीय पत्रिका तथा मन्त्रालय र निर्देशनालयको हकमा कम्तिमा प्रदेश स्तरीय पत्रिकामा) प्रकाशन गरेको सार्वजनिक सूचनामा तोकिएको मितिभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा आफुलाई आवश्यक प्रविधिको विवरण सहित कार्यविधिको अनुसूची - १ बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्नु पर्दछ। प्रस्तावको साथमा उद्यमीहरुले निम्न कागजातको प्रतिलिपि संलग्न गरी पेश गर्नु पर्ने हुन्छ -

उद्योग व्यवसायी दर्ता / नवीकरण प्रमाणपत्र

PAN/ VAT दर्ता प्रमाणपत्र

कर चुक्ता पत्र

व्यवसायिक योजना र अनुभव

प्रविधि हस्तान्तरणमा प्राथमिकता दिइने उद्योगहरुको सूचीमा नव उद्योगी व्यवसायी अर्थात पाँच वर्ष भन्दा कम संचालन समयावधि भएको उद्योग पनि पर्दछन्।

मन्त्रालयको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रममा तोकिएको सीप विकास सम्बन्धि तालिममा छनौट भएका सहभागीलाई हस्तान्तरण गर्ने प्रविधि / औजार / उपकरण (प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली अनुसार प्रविधि) खरिद गरी वितरण गर्दा कार्यविधिको दफा ३ बमोजिमको प्रस्ताव आहवान तथा दफा ४ बमोजिमको मुल्यांकन समितिको निर्णय आवश्यक पर्दैन।

उद्योग दर्ता खारेजीका सम्बन्धमा

कुनै कारणले उद्योग संचालन गर्न नसकिने भएमा त्यस्तो उद्योग दर्ता खारेजीको लागि उद्योग दर्ता गर्ने निकाय समक्ष तोकिए बमोजिमको विवरण वा कागजात सहित तोकिएको ढाँचामा निवेदन दिन सकिन्छ । तर प्रचलित कानून बमोजिम दामासाहीमा परेको अवस्थामा सोही कानून बमोजिम हुनेछ । माथि उल्लेखित ढाँचामा निवेदन प्राप्त हुने भएमा उद्योग दर्ता गर्ने निकायले सम्बन्धित उद्योगले आफूले बुझाउनु पर्ने कर लगायतको सरकारी दायित्व तथा अन्य दायित्व फरफारक गरेको देखिएमा तोकिए बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी उद्योग दर्ता खारेज गरिदिनु पर्नेछ भन्ने छ । त्यसरी गरिएको दर्ता खारेजीको जानकारी सम्बन्धित निवेदक र सबै सरोकारवाला सरकारी निकायहरुलाई दिनु पर्नेछ । त्यसैगरी माथिको अवस्था बाहेक प्रचलित कानून बमोजिम दामासाहीको प्रक्रियामा गएको कम्पनी अन्तर्गतको उद्योगहरुको हकमा सोही बमोजिम हुनेछ र त्यसरी उद्योग खारेज भएकोमा सोको जानकारी लिक्वीडेटरले सम्बन्धित उद्योग दर्ता गर्ने निकायलाई उपलब्ध गराउन पर्नेछ ।

नोट: यो विषयका बारेमा थप जानकारीका लागि औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ को दफा १५ हेर्न सक्नुहुनेछ ।

निवेदन, परियोजना र प्रमाणपत्रको ढाँचा

अनुसूची-३

(नियम ३ को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

लघु, उद्यम तथा घरेलु उद्योग दर्ताको लागि निवेदन

टिकट

मितिः ....

श्री घरेलु तथा साना उद्योग विभाग,

काठमाडौं ।

महोदय,

मैले/हामीले देहाय बमोजिमको लघु उद्यम/घरेलु उद्योग दर्ता गर्न चाहेकोले/लघु उद्यम/लघु उद्योग स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याएको हुनाले देहाय बमोजिमको विवरण र कागजात सहित उद्योग दर्ताको लागि यो निवेदन पेश गरेको छु/गरेका छौं ।

१. उद्योगको नामः

२. उद्योग रहने स्थलः .... प्रदेश, ... जिल्ला, ... नगरपालिका/गाउँपालिका वडा नं. ...

३. पत्राचार गर्ने ठेगानाः

सम्पर्क फोन नं.: ..... फ्याक्स नं.: .... मोबाइल नं. .... इमेल ठेगानाः ....

४. उद्यमीको नामः ....

एक जनाभन्दा बढी उद्यमी भएः

मुख्य उद्यमीः .... लगानीको हिस्साः .... (प्रतिशत)

अन्य उद्यमीः .... लगानीको हिस्साः .... (प्रतिशत)

५. उद्योगको कानूनी रूपः ☐ निजी फर्म ☐ साझेदारी फर्म ☐ प्रा.लि. कम्पनी

नेपाल कानून आयोग

६. उद्योगको वर्गः ☐ ऊर्जामूलक उद्योग ☐ उत्पादनमूलक उद्योग

☐ कृषि तथा वनपैदावारमा आधारित उद्योग ☐ खनिज उद्योग

☐ निर्माण उद्योग ☐ पर्यटन उद्योग ☐ सेवामूलक उद्योग

☐ सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित उद्योग

७. उत्पादन हुने वस्तु/सेवाः

८. वार्षिक उत्पादन क्षमताः

९. अनुमानित लगानीः (क) स्थिर पूँजी (रु.): (ख) चालु पूँजी (रु.):

१०. उद्योग सञ्चालन हुने दिन (प्रति वर्ष): सिफ्टः

११. उद्योग सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने विद्युत शक्तिको जडित क्षमताः

१२. उद्योग सञ्चालनको लागि आवश्यक जनशक्तिः क.पुरुष ख.महिला जम्माः

१३. उद्योग सञ्चालन हुने/सञ्चालन भएको मितिः

<u>निवेदकको,-</u>

हस्ताक्षरः

नाम, थरः

ठेगानाः

फोन नं.

मोबाइल नं.:

फ्याक्स नं.:

इमेलः

<u>संलग्न कागजातः</u>

१. अनुसूची-२ बमोजिमको परियोजना प्रस्ताव (पाना ...),

२. प्रबन्धपत्र, नियमावली र कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि (कम्पनीको हकमा मात्र),

३. साझेदारी कबुलियतनामा (साझेदारी फर्म भए),

नेपाल कानून आयोग

४. अन्य निकायको सहमति (जस्तै पर्यटन, स्वास्थ्य, औषधी, सञ्चार, वन, श्रम आदिसँग सम्बन्धित उद्योग भएमा),

५. स्थानीय तहको सिफारिस,

६. अन्य कागजात ।

<u>नोटः</u>

एक जनाभन्दा बढी निवेदक भए अन्य निवेदकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र निजहरूले उद्योग दर्ताको लागि निवेदकलाई दिएको अख्तियारी समेत संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची-२

(नियम ३ को उपनियम (२), नियम ७ को उपनियम (१) को खण्ड (च) र नियम २० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

परियोजनाको विवरण

१. उद्योगको नामः

२. उद्योग रहने स्थलः .... प्रदेश, ... जिल्ला, ... नगरपालिका/गाउँपालिका, वडा नं. ......

३. पत्राचारको ठेगाना र फोन नं.:

सम्पर्क व्यक्तिको नामः

४. विशेष आर्थिक क्षेत्रको नामः

५. उद्योगको स्तरः ☐ साना ☐ मझौला ☐ ठूला

६. उद्योगको कानूनी रुपः ☐ निजी फर्म ☐ साझेदारी फर्म ☐ प्रा.लि.कम्पनी ☐ पब्लिक लिमिटेड कम्पनी

७. उद्योगको वर्गः ☐ ऊर्जामूलक उद्योग ☐ उत्पादनमूलक उद्योग ☐ कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित उद्योग ☐ खनिज उद्योग ☐ निर्माण उद्योग ☐ सेवामूलक उद्योग ☐ पर्यटन उद्योग ☐ सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित उद्योग

८. (क) उद्योग सञ्चालन हुने दिन प्रति वर्षः शिफ्टः

(ख) उत्पादन हुने वस्तु वा सेवाको विवरणः

सि.नं.	वस्तु वा सेवाको विवरण	वार्षिक क्षमता	एकाइ	बिक्री मूल्य दर (रु.)	कुल बिक्री मूल्य (रु.)

९. परियोजना लागत तथा लगानीको स्रोत:

	लगानी (रु.)	लगानीको स्रोत	
		स्वःलगानी (रु.)	ऋण लगानी(रु.)
स्थिर पूँजी			
चालू पूँजी			
कुल पूँजी			

१०. स्थिर पूँजी विवरण:

सि.नं.	विवरण	रकम (रु.)	कैफियत
१.	जग्गा (क्षेत्रफल ....)		
२.	भवन (क्षेत्रफल ....)		
३.	मेशिनरी उपकरण		
४.	फर्निचर फिक्स्चर, अफिस उपकरण		
५.	सवारी साधन		
६.	पूर्व सञ्चालन खर्च		
७.	अन्य		
	कुल स्थिर पूँजी		

११. चालू पूँजीको विवरण:

सि.नं.	विवरण	रकम (रु.)
१.	कच्चा पदार्थ (................. महिना/दिनको लागि)	

कर्मचारी (प्राविधिक)			
कामदार उच्च दक्ष			
दक्ष			
अर्धदक्ष			
अदक्ष			
जम्मा			

१६. उद्योगमा प्रयोग हुने इन्धन तथा पानी:

किसिम	वार्षिक परिमाण/क्षमता	एकाइ	स्रोत
विद्युत शक्ति		के भि ए.	
डिजेल		कि.लि.	
LDO, फर्नेश आयल		कि.लि.	
कोइला		मे.टन	
धानको भुस		मे.टन	
पानी		लि.	
अन्य			

१७. उद्योग सञ्चालबाट प्रभावित हुन सक्ने वातावरणीय पक्षहरु:

वातावरणीय अवयवहरु	दुरी/विवरण	प्रतिकूल असर		प्रतिकूल असर न्यूनीकरणका उपायहरु
		हुने	नहुने	
जलस्रोत				
कृषिजन्य भूमि				
वन स्रोत				

नेपाल कानुन आयोग

कर्मचारी (प्राविधिक)			
कामदार उच्च दक्ष			
दक्ष			
अर्धदक्ष			
अदक्ष			
जम्मा			

१६. उद्योगमा प्रयोग हुने इन्धन तथा पानी:

किसिम	वार्षिक परिमाण/क्षमता	एकाइ	स्रोत
विद्युत शक्ति		के भि ए.	
डिजेल		कि.लि.	
LDO, फर्नेश आयल		कि.लि.	
कोइला		मे.टन	
धानको भुस		मे.टन	
पानी		लि.	
अन्य			

१७. उद्योग सञ्चालबाट प्रभावित हुन सक्ने वातावरणीय पक्षहरु:

वातावरणीय अवयवहरु	दुरी/विवरण	प्रतिकूल असर		प्रतिकूल असर न्यूनीकरणका उपायहरु
		हुने	नहुने	
जलस्रोत				
कृषिजन्य भूमि				
वन स्रोत				

नेपाल कानून आयोग

मानव बस्ती				
विद्यालय				
अस्पताल वा स्वास्थ्य केन्द्र				
धार्मिक/साँस्कृतिक सम्पदा				
अन्य (उल्लेख गर्ने)				

१८. मुख्य लगानीकर्ताको विवरणः

	१	२	३	४
लगानीकर्ताको नाम				
बाबुको नाम				
बाजेको नाम				
नागरिकता/राहदानी				
पत्राचारको ठेगाना				
फोन नं.				
इमेल				
लगानीको प्रतिशत				
हस्ताक्षर				

१९. विदेशी लगानी वा प्रविधि हस्तान्तरण भएमा लगानीकर्ताको विवरणः

(क) नाम, थरः

(ख) मुलुकः

(ग) राहदानी नम्बरः

(घ) जारी भएको स्थानः

(ङ) बहाल अवधिः

नेपाल कानून आयोग

(च) भिसा नम्बर:

(छ) जारी गरेको स्थान:

(ज) अवधि:

(झ) मूल कम्पनीको आधिकारिक पत्र: भए/नभएको

पत्राचार गर्ने ठेगाना:

स्थानीय प्रतिनिधिको नाम र ठेगाना:

सम्पर्क: फोन नं.: फ्याक्स नं.:

इमेल:

<u>नोट:</u>

१. लगानीकर्ता कम्पनी भएमा सो कम्पनीको दर्ता प्रमाणपत्र, प्रबन्धपत्र, नियमावली र कम्पनीको मुख्य कार्यालय रहेको पूरा ठेगाना समेत खुलाउनु पर्नेछ।

२. वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ को नियम ३ र ६ बमोजिम प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्नु पर्ने भएमा सो सम्बन्धी प्रक्रिया पूरा गर्नु पर्नेछ।

३. विवरण फाराम पूर्ण रुपमा भरिएको हुनु पर्नेछ।

४. माथिका विभिन्न महलमा विवरण भर्ने ठाउँ पर्याप्त नभएमा छुट्टै भरी पेश गर्न सकिनेछ।

५. व्यावसायिक उत्पादन वा कारोबार शुरु भएको मितिले तीन महिनाभित्र पुनः यो फाराम भरी विवरण अध्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

नेपाल कानून आयोग

कम्पनी दर्ताको प्रमाणपत्र

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय

दर्ता नं.:

कम्पनी दर्ताको प्रमाणपत्र

श्री.. नामको प्राइभेट लिमिटेड/पब्लिक लिमिटेड/मुनाफा वितरण नगर्ने कम्पनी संवत् २० ....साल ....महिना .... गते रोज .... मा दर्ता भएको हुनाले कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ५ को उपदफा (१) बमोजिम यो प्रमाणपत्र दिइएको छ।

मिति :

....
रजिष्ट्रार

Schedule-5

(Relating to sub-section (1) of Section 5)
Certificate of Incorporation of Company

Government of Nepal
Ministry of Industry, Commerce and Suppies
Office of the Company Registrar

Registration No :

CERTIFICATE OF INCORPORATION OF COMPANY

This Certificate of Incorporation has been issued to M/S..Private Limited / Public Limited/ Company not Distributing Profit having incorporated it on the ....day of.............................. pursuant to sub-section (1) of Section 5 of the Companies Act, 2006.

....
Date : Registrar

उद्योग बन्द भएको जानकारी पत्रको ढाँचा

मिति: ....

श्री.............................विभाग,

.... ।

विषय: उद्योग बन्द भएको जानकारी सम्बन्धमा ।

त्यस कार्यालय/विभागमा मिति............. मा दर्ता भई ....प्रदेश ....जिल्ला .... नगरपालिका/गाउँपालिका वडा नं. ....मा स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने गरी/सञ्चालन भईरहेको यस उद्योग देहायको कारणले नियमित रूपमा सञ्चालन गर्न नसकिएको हुनाले मिति .... देखि आवश्यक रीत पुऱ्याई बन्द गरेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु/गर्दछौ :-

उद्योग बन्द गर्नु पर्ने कारणहरु:

१. आवश्यक कच्चा पदार्थहरु सहज आपूर्ति नभएको,

२. पूँजीको अभाव भएको,

३. बजारको समस्या भएको,

४. आन्तरिक व्यवस्थापनमा समस्या भएको,

५. कामदारहरुको अभाव भएको,

६. उद्योगले पूर्ति गर्न नसकिने मागहरुको कारणले गर्दा कामदार र व्यवस्थापन बिच समस्या उत्पन्न भएको

७. मेशिन उपकरणहरु मर्मत सम्भार गर्न नसकिने गरी बिग्रेको,

८. ....(अन्य कारणहरू)............. ।

संलग्न कागजातहरु:

१. उपरोक्त कारण/कारणहरुलाई पुष्टि हुनेगरी तयार गरिएको विस्तृत प्रतिवेदन,

२. नियमावलीको नियम १० को उपनियम (१) मा उल्लिखित कागजातको विवरण ।

निवेदकको,-

उद्योगको छाप

हस्ताक्षर:

नाम, थर:

पद:

अनुसूची-१२

(नियम १० को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

उद्योगको दर्ता खारेजीको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा

मितिः ....

.... विभाग/कार्यालय,

.... ।

विषयः उद्योगको दर्ता खारेज गरिदिने सम्बन्धमा ।

त्यस कार्यालय/विभागमा मिति........ मा दर्ता भई ....प्रदेश.............जिल्ला......... नगरपालिका/ गाउँपालिका........वडा नं. ....मा स्थापना भई मिति.............देखि सञ्चालनमा रहेको यस उद्योग मिति .... देखि बन्द भएकोले औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३ को दफा १३ एवं औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७६ को नियम ९ बमोजिम मिति ....मा नियमानुसार जानकारी गराइएकोमा हाल परिस्थितिवश एवं पूर्व उल्लिखित कारणहरुले गर्दा यस उद्योगलाई पुनः सञ्चालनमा ल्याउन नसकिने भएको हुँदा ऐनको दफा १४ बमोजिम उद्योगको दर्ता खारेज गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु/गर्दछौं ।

संलग्न कागजात

१. उद्योगको जायजेथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन,

२. उद्योग खारेज सम्बन्धमा लिक्विडेटरको प्रतिवेदन,

३. कर चुक्ता प्रमाणपत्र,

४. अघिल्लो आ.व.को लेखापरिक्षण प्रतिवेदन,

५. उद्योगमा कार्यरत श्रमिक तथा कर्मचारीको दायित्व,

६. उद्योग विरुद्ध हुनै अदालत वा न्यायिक निकायमा मुद्दा विचाराधिन नरहेको स्वघोषणा ।

उद्योगको छाप

निवेदकको,-

हस्ताक्षरः

नाम, थरः

पदः

बैंक ऋण फारमको ढाँचा

आवेदन पत्र

Photo	Photo
नाम :	नाम :
Photo	Photo
नाम :	नाम :

मिति:

श्री शाखा प्रबन्धक ज्यू

बैंक लि

..................शाखा

महोदय ,

मेरो / हाम्रो व्यवसाय संचालन गर्न ऋण/कर्जा आवस्यक परेको हुनाले . साना व्यवसायी कर्जा Small Business Loan) अन्तर्गत कर्जा उपलब्ध गराइदिनु हुन यसै आवेदन पत्रमा उल्लेखित तपसिल बमोजिमको विवरण तथा कागजात पेश गरी आवेदन गर्दछु।

१. निवेदकको नाम :

२. फर्मको नाम (उपलब्ध भए) :

३. फर्म/कम्पनी संचालकको बाबुको नाम :

४. संचालकको बाजे / ससुराको नाम :

५. संचालकको पति / पत्निको नाम :

६. संचालकको छोरा /छोरीको नाम (उमेर सहित) १.

२.

३.

४.

७. आवेदन गरिएको रकम : चालू पूंजी रु .... स्थिर पूंजी रु.......................(कुल कर्जा अक्षरुपी रु ....)

८. आवेदन गरिएको बैंक जमानत सुविधा रकम : रु .... (अक्षरुपी रु ....)

जमानत पाउनेको (Beneficiary) नाम ठेगाना		जमानत रकम रु.	जमानतको अवधि	जमानतको किसिम
क.				
ख.				
ग.				

९. व्यवसायको किसिम :

१०. व्यवसाय : ☐ हाल संचालनमा रहेको ☐ नयाँ सुरु गर्ने

११. व्यवसाय रहेको / राख्ने स्थान :

१२. व्यवसाय दर्ता नं र मिति : दर्ता नं. .... मिति ....

१३. व्यवसाय दर्ता भएको कार्यालय : (प्रतिलिपी संलग्न गर्नु पर्ने)

१४. निवेदकको स्थायी ठेगाना :

१५. निवेदकको अस्थायी ठेगाना :

१६. निवेदकको फोन .नं /मोबाईल नं :

१७. पान नं (PAN. NO.) :

१८. व्यवसाय संचालन भएको स्थानको नक्सा

१९. निवेदकको आवास रहेको स्थानको नक्सा :

२०. निवेदकको स्थायी ठेगानाको नक्सा (हालको आवास भन्दा फरक भएमा मात्र)

२१. धितो दिने घर जग्गा को विवरण र धितो भएको स्थानको नक्सा :

२२. जग्गा सम्बन्धि बिवरण

जग्गा धनिको नाम :

कित्ता नं./ क्षेत्रफल :

ठेगाना :

जग्गा धनीको व्यपार/ सचालक संगको सम्बन्ध :

जग्गा खरीद गरेको मिती र हक हस्तान्तरणको प्रकार :

२३. स्टकको विवरण (संलग्न गर्ने)

२४. निवेदकले हाल कुनै बैंक वित्तिय संस्थावाट कर्जा उपभोग गरी आएको भए सो को विवरण :

सि.नं	बै .वि.सं को नाम	कर्जा किसिम	कर्जा रकम	धितो विवरण

२५. निवेदक तथा निवेदकको परिवारका नाममा भएको चल / अचल सम्पत्तिको विवरण :

सि.नं	सम्पत्ति विवरण	हालको मूल्य	दर्ता नं

२६ निवेदकको परिवारको कोही व्यक्ति बैदेशिक रोजगारीमा भए सो को विवरण :

सि.न.	नाम	नाता	मासिक आम्दानी	हाल भएको देश /शहर

२७. **वित्तिय विवरण :**

शुरुमा लगानी भएको रकम :

हालको स्टक मौज्दातको मूल्य :

बिकि (गत बर्षको) :

नाफा (गत बर्षको) :

२८. **घर खर्चको विवरण :**

खाना :

धारा / बत्ति / पानी :

कलेज / स्कुल फि :

यातायात :

लत्ताकपडा :

फोन :

घर भाडा :

अन्य :

माथि उल्लेखित सम्पुर्ण विबरणहरु सत्य / सांचो हुन कुनै फरक पर्ने छैन फरक भएमा कानून अनूसार सहुँला बुझाउँला ।

निवेदकको नाम :

दस्तखत :

नाम थर :

ठेगाना :

यस सहयोगी पुस्तिकामा उल्लिखित प्रावधान निम्न दस्तावेज/स्रोतबाट संकलन गरिएका हुन् -

- औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६
- औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७६
- विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
- विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण नियमावली, २०७७
- प्रविधि हस्तान्तरण सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७
- प्रदेश १ निजि तथा साझेदारी फर्म दर्ता ऐन, २०७७
- नेपाल सरकारको आधिकारिक पोर्टल (www.nepalgov.com)
- कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालयको आधिकारिक वेबसाइट (www.ossc.gov.np)
- उद्योग विभागको आधिकारिक वेबसाइट (www.doind.gov.np) (01-4261077)
- बाणीज्य आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग (www.doc.gov.np)
- नेपाल राष्ट्र बैंक, सहुलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७५ (तेस्रो संशोधन सहित)
- प्रादेशिक व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धि ऐन २०७६, बागमती प्रदेश

उद्योगहरुको लागि उपयोगी सम्पर्क विवरण

उद्योग विभाग

ठेगाना: त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं
वेभसाइट: www.doind.gov.np
सम्पर्क इमेल: info@doind.gov.np
फोन नं.: +९७७ - ०१ - ५३६११०१, ५३६१२०३, ५३६११६८, ५३६११६९

उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग

ठेगाना: बबरमहल, काठमाडौं
वेभसाइट : www.doc.gov.np
सम्पर्क इमेल : mail@doc.gov.np
फोन नं. : +९७७-१-५३४३९३९, ५३४७९१२, ५३३९१२३
फ्याक्स नं. : +९७७-१- ५३४९६०३

मुद्रण सहयोगी

UKaid
from the British people

International Labour Organization

अन्तराष्ट्रिय श्रम संगठन
नेपाल कार्यालय, धोबिघात, ललितपुर
Skills for Employment Project (SEP)

FNCCI

Pachali Shahid Shukra FNCCI Milan Marg, Teku
P.O. Box 269, Kathmandu NEPAL
Telephone : +977-1-5362061 / 5362218 / 5366889
Fax : + 977-1-5361022 / 5362007
E-mail : fncci@mos.com.np